

Den bibelteksten som vi snart skal høre, er det i dag første gang brukes som prekentekest i vår kirke. Den kom inn med den nye liturgireformen for få år siden. Med første øyekast sier bibelteksten kanskje ikke så mye, men er mer som en oppsummering og et avsnitt mellom viktige ting. Ser vi likevel nøyere etter, og det må vi jo nå, så er det noe viktig å legge merke til også i dette avsnittet vi nå skal lese. Og når vi leser slike bibeltekster er det alltid nyttig å tenke over om teksten har noen forbindelse til vår tid og til livet du og jeg lever.

Prekentekest: Luk 8,1-3

I tiden som fulgte, reiste Jesus omkring og forkynte i byene og landsbyene og bar fram det gode budskapet om Guds rike. De tolv var med ham, og noen kvinner som var blitt helbredet for onde ånder og sykdommer. Det var Maria med tilnavnet Magdalena, som sju onde ånder hadde fart ut av, Johanna, som var gift med Kusa, en forvalter hos Herodes, og Susanna og mange andre. Med det de eide, hjalp de Jesus og de tolv.

Slik lyder det hellige evangelium.

Kvinnene

Det første jeg la merke til i teksten var menneskene. De tolv var med ham, altså de nære disiplene som med unntak av Judas, senere ble kalt apostler. At de tolv disiplene var med, kommer ikke som noen overraskelse. Men legg merke til kvinnene. De kom fra ulike sosiale lag i samfunnet. Og legg merke til hvem som nevnes først: «Noen kvinner som var blitt helbredet for onde ånder og sykdommer. Det var Maria med tilnavnet Magdalena, som sju onde ånder hadde fart ut av.»

Besettelser kunne arte seg som lidelser vi i dag kjenner best fra psykiatrien. Men dette var altså onde ånder. Hvordan det enn var, forstår vi at dette var alvorlige diagnoser, og lidelser som gjorde det vanskelig å leve et vanlig familieliv og samfunnsniv. Disse kvinnene hadde, i likhet med mange andre både kvinner og menn, møtt Jesus. Jesus, ikke bare talte om himmelriket, men han brakte himmelriket så nær med en fullkommenhet som bare himmelen har, og folk ble friske hva de enn led av.

De vanskeligst stilte av disse, kan vi tenke at manglet sosialt nettverk. Kanskje var det disse som fant det aller mest befriende godt å være med i fellesskapet rundt Jesus. Jesus hadde ikke bare helbredet dem, men også gitt dem et helt nytt liv og et åndelig hjem.

Maria Magdalena er den første som nevnes med navn. Hun kom fra byen Magdala på vestsiden av Genesaretsjøen. Magdala er kjent som et sted der fisk ble tørket og tatt vare på gjennom en prosess som likner vår gamle produksjon av klippfisk.

Vi vet egentlig ikke så mye om Maria Magdalena, men hun er gjennom historien tillagt mye med negativt fortegn, alt fra prostitusjon til andre typer synd, men vi har ikke holdepunkt for dette i Bibelen. Hun var besatt av sju onde

ånder, og Jesus helbredet henne. Maria Magdalena var også til stede da Jesus ble korsfestet og som oppstandelsesvitne på påskedagen.

Også den Johanna som nevnes her, møter vi igjen som vitne om oppstandelsen. Hun var gift med Kusa, en forvalter hos Herodes. Johanna må ha vært helt i den andre enden av skalaen i forhold til sosial rang. Men hos Jesus ser ikke sosial rang ut til å ha betydd noen verdens ting. Alle var like mye respektert, og alle ser ut til ha bidratt med det de kunne for å hjelpe Jesus og de tolv på deres møtevirksomhet rundt omkring i by og bygd. Susanna nevnes også med navn. Hun var nok kjent i samtiden, men i dag vet vi ikke noe om henne.

Det gode budskapet

Jesus brøt med samtidens skikk og bruk i forhold til flere ting. Han brøt, som nevnt ned de sosiale skillene innad i sin organisasjon, sin flokk, eller skal vi si menighet. Alle ble behandlet som like verdifulle, og apostelen Paulus følger dette opp i Gal 3,28: «Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann og kvinne. Dere er alle én i Kristus Jesus.»

Saken er den at til tross for åpenbare forskjeller, så eksisterer det en enhet som forener mellom folkegrupper, innen yrke og stand, og mellom mann og kvinne. Verken Jesus eller hans apostler opphevet de skapelsesmessige kjønnsforskjellene. Det er lett i vår tid, og det var en tendens for noen tiår siden, å lese mye inn i bestemte bibeltekster og hoppe over andre for å få en Jesus i pakt med vår tid, men slik lar Jesus seg ikke begrense. Kirkesamfunn kan gå sine egne veier, og viktige spørsmål er oppe på sakskartet ved høstens bispedømmerrådsvalg, men Bibelens Jesus lar seg ikke manipulere.

Vi finner klare og tydelige tekster i Det nye testamentet som utfordrer oss i dag og forkynner forskjeller mellom kjønnene i hjem og ekteskap, og dertil differensiering i tjeneste i kirke og menighet på grunnlag av kjønn, bibeltekster som begrunner dette ut fra forhold som skapelse og det nye livet i Kristus, begrunnelser som ikke begrenser gyldighet til tid og miljø, altså tekster som skulle være bindende for oss som kristne den dag i dag. Det nye testamentet forkynner ikke vår tids oppheving av kjønnsforskjeller, men forkynner likeverd til tross for forskjellighet.

Det nye med Jesus var altså ikke å oppheve forskjeller, det være seg mann og kvinne skapt av Gud, eller sosiale skiller i samfunnet, men å se det verdifulle i et hvert menneske uansett hvem man er.

Vi er sant og si alle forskjellige. Slik var det den gang og slik er det den dag i dag. For meg ser det ut som at Jesus både var og er ganske så fargerik. Han gav den utstøtte synder den samme oppmerksomhet som den høytstående fariseer. Han framhevet de små og usynlige, mens han irettesatte de som befant seg høyt oppe. Jesus refset dem med religiøs innflytelse i sin samtid. Og kanskje er det overraskende, men Jesus fremmet ikke et eneste politisk program med krav om at samfunnsordninger måtte forandres. Det var heller ingen politisk agenda i det budskapet apostlene forkynte. Jesus reiste omkring og forkynte i by og

bygd og bar fram det gode budskapet om Guds rike. Hans rike var av en annen verden.

De gode hjelpere

Slik har det på en måte vært like til denne tid. Også i dag drives denne samme virksomheten med forkynnelse av Guds rike over hele vår jord, i by og bygd, i kirker, under en åpen himmel, på bedehus og i mange hjem.

Vi ser ikke lenger Jesus med vår øyne, men han er like fullt til stede. Ser vi oss om, så ser vi at kvinnene er her i dag som den gang, og mange kan ganske sikkert vitne om møter med Jesus, at han har betydd mye for ikke å si alt i deres liv. I menigheten kommer vi sammen fra ulike sosiale lag av folket, selv om vi lever i et mer enhetlig samfunn her hos oss i dag.

I preteksten skal vi merke oss hvem som ble nevnt først. Det var disse som Jesus hadde betydd mest for gjennom å skape størst forandring i deres liv. For oss veltilpassede kan det være en påminnelse. Kanskje skulle vi som menighet være enda mer opptatt av å inkludere dem som åpenbart sliter. Vi skal ikke bare være menighet for veltilpassede. Guds rike er for alle.

Forholdet til Jesus startet et sted for hver og en av oss. I dag har Jesus åpnet Guds rike for Birk, Milla og Lám i dåpen, slik Jesus har sagt det, at ingen kan se Guds rike uten å bli født på ny av vann og Ånd. Dette tar vi på alvor. Også for dere gullkonfirmanter startet det der. 14-15 år senere stod dere til konfirmasjon i kirken, og i dag markerer vi at dette skjedde for så mye som et halvt århundre siden.

Et jubileum er gjerne litt tilbakeskuende. Alle har vi vår livshistorie. Dere vet selv hva som livet har ført med seg gjennom disse årene av gleder og sorger, av utfordringer og gaver. Hvor har du vært i forhold til de åndelige spørsmål, og hvilken plass har Jesus hatt i ditt liv? Dette vet du nok selv svaret på.

Men i Lund kirke anno 2015 er det ikke bare prest, kirketjener og kantor, de lønnede stillinger som er virksomme. I denne kretsen rundt Jesus er det den dag i dag en mengde ulike mennesker. Det stod i bibelteksten vi leste: «Med det de eide, hjalp de Jesus og de tolv.» I dag er det påfallende likt. Svært mange har funnet sin oppgave i denne menigheten.

Vi har ulike tjenesteoppgaver i gudstjenesten, flere team med forsangere, teknikere, kirkeverter og klokkere, folk som lager kirkekaffe. Det er folk som bidrar med sang og musikk og menighetskor, misjonsforeninger, arbeid for barn og unge, onsdagsmøter, utallige komiteer, folk som stiller opp enten det er for den åndelige formidling, forbønn, diakoni, eller det er arbeid av praktisk slag.

I tillegg har vi de mange engasjerte på Sion, og det er mange med i arbeidslaget på bedehuset her på Moi og i Hovsherad. «Med det de eide, hjalp de Jesus og de tolv.» Tenk så forbilledlig! Og best av alt, slik er det den dag i dag hos oss.

Når vi ser på den lille kretsen rundt Jesus den gang av folk som gav av sitt eget i form av penger og arbeidsinnsats, så er jeg sikker på at noen av dem må ha tenkt, allerede den gang, at her er det plass til flere i arbeidslaget, at noen flere gjerne kunne bidratt.

Det er en nærliggende tanke også hos oss. Det er alltid plass for flere, og jeg kan si av egen erfaring; det følger velsignelse med. Nå er det mye man kan bruke sin tid og sin innsats på som er både samfunnsbyggende og bra på alle måter, men det fritar ingen for å la møtet med Jesus få konkrete følger for livet, fremfor alt det å komme sammen der Guds ord forkynnes for å la seg forme og forandre av Jesus. Vi vet nok best selv hvilke spor Jesus har satt i våre liv, om noen. Høsten er tiden for fornyelse av engasjement i kirke og menighet. En invitasjon står alltid ved lag. Måtte den nå inn til oss alle. Tjen Herren med glede!

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.